

Sed Dominus qui rogatur ut vadat, quia non desit ubi invitatur indicat : solo jussu salutem reddidit, qui voluntate omnia creavit. Hic superbia nostra retunditur, qui in hominibus non naturam, qua ad imaginem Dei facti sunt, sed honores et divitias veneramur. Redemptor vero noster, ut ostenderet quoniam quæ alta sunt hominibus, sanctis despicienda sunt, et quæ despicienda sunt hominibus, despicienda non sunt sanctis, ad filium reguli ire noluit, ad servum Centurionis ire paratus fuit. (*Greg.*)

III. — Jam autem eo descendente, servi occurrerunt ei, et nuntiaverunt dicentes, quia filius ejus viveret.

Interrogabat ergo horam ab eis, in qua melius habuerit Et dixerunt ei : Quia heri, hora septima, reliquit eum febris. (*Foan. IV. 51, 52.*)

Qui quidem obviaverunt, non ut annuntiarent solum, sed quasi æstimantes de reliquo superfluam esse Christi præsentiam, quem credebant accedere. Quod autem regulus non integre credidit neque sane, ostenditur ex hoc quod sequitur. Volebat enim scire utrum casu, vel ex præcepto Christi hoc factum esset. (*Chrysostomus.*)

IV. — Cognovit ergo pater, quia illa hora erat, in qua dixit ei Jesus : Filius tuus

vivit : et credidit ipse et domus ejus tota. (*Foan. IV. 53.*)

Si ergo propterea credidit quia nuntiatum est ei quod filius ejus esset sanus, et comparavit horam nuntiantium horæ prænuntiantis : quando rogabat, nondum credebatur. (*Augustinus.*)

Unde datur intelligi et in fide gradus esse, sicut et in aliis virtutibus; quibus est initium, incrementum atque perfectio. Hujus ergo fides initium habuit cum filii salutem petiit; incrementum dum credidit sermoni Domini dicentis : *Filius tuus vivit* : deinde perfectionem obtinuit nuntiantibus servis. (*Beda.*)

Ad solum sermonem crediderunt plures Samaritani : ad illum miraculum sola illa domus credidit ubi est factum. (*Augustinus.*)

MEDITATIO CXIV.

Socrus Petri magnis febribus liberatur.

I. — Surgens Jesus de synagoga, introivit in domum Simonis (*Luc. IV. 38.*) — Petri (*Matth. VIII. 14.*) — et Andreæ, cum Jacobo, et Joanne. (*Marc. I. 29.*)

Sed cur intravit in domum Petri? Mihi videtur cibum assumpturus. Apud discipu-

los enim divertebat honorans eos, et avidiores ex hoc faciens. Non est dedignatus sub vilia tuguria piscatorum intrare, erudiens per omnia, humanum conculcare tumorem. (*Chrysostomus.*)

II. -- Decumbebat autem socrus Simonis febricitans. (*Marc. I. 30.*) Tenebatur magnis febribus. (*Luc. IV. 38.*) Et statim dicunt ei de illa. (*Marc. I. 30.*) Et rogaverunt illum pro ea. (*Luc. IV. 38.*) Et cum venisset Jesus vidit socrum jacentem et febricitantem. (*Mat. VIII. 14.*)

Attende autem Petri ad Christum reverentiam: habens enim socrum domi febricitantem, non traxit eum in domum, sed expectavit doctrinam compleri, et alios curari. Ab exordio enim erudiebatur quæ aliorum erant sibi ipsi præponere.

Discipuli autem, tamquam exinde utilitatem aliquam recepturi, socrum Petri sanari precabantur. (*Chrysostomus.*)

III. — Et stans super illam imperavit febrim. (*Luc. IV. 39.*) Et tetigit manum ejus. (*Matth. VIII. 15.*)

Accedens elevavit eam, apprehensa manu ejus: et continuo dimisit eam febris. (*Marc. I. 31.*) Et continuo surgens ministrabat illis. (*Luc. IV. 39.*)

Quia ægritudo curabilis erat modo curationis suam virtutem ostendebat, faciendo quod ars medicinalis non operatur, ut scilicet simul perfectam restituat sanitatem.

In hoc ergo quod dicitur, quod surrexit et ministrabat eis, et Christi virtutis signum est, et dispositionis mulieris quam erga Christum ostendebat. (*Chrysostomus.*)

HEMORRHOISSA.

MEDITATIO CXV.

Mulier sanguinis profluvio laborans sanatur.

I. — Contigit dum iret Jesus, a turbis comprimebatur. (*Luc. VIII. 42.*) Et ecce mulier, quæ sanguinis fluxum patiebatur duodecim annis. (*Mat. IX. 20.*) Quæ in medicos erogaverat omnem substantiam suam. (*Luc. VIII. 43.*)

Et fuerat multa perpessa a compluribus medicis: et erogaverat omnia sua, nec quidquam profecerat. (*Marc. V. 26.*)

Nec ab ullo potuit curari. (*Luc. VIII. 43.*) Sed magis deterius habebat.

Cum audisset de Jesu, venit in turba. (*Marc. V. 26, 27.*) Accessit retro, et teti-

git fimbriam vestimenti ejus. (*Mat. IX. 20.* — *Luc. VIII. 44.*)

Dicebat enim intra se : Si tetigero tantum vestimentum ejus : salva ero. (*Mat. IX. 21.* — *Marc. V. 28.*)

Et confestim siccatus est fons sanguinis ejus. (*Marc. V. 29.*) Confestim stetit fluxus sanguinis ejus. (*Luc. VIII. 44.*) Et sensit corpore quia sanata esset a plaga. (*Marc. V. 29.*)

Hæc autem mulier sanguine fluens, non in domo, non in urbe accedit ad Dominum, quia juxta legem urbibus excluderetur: sed in itinere ambulante Domino : ut dum pergit ad aliam (*ad filiam scilicet Jairi*) alia curaretur. (*Hieronymus.*)

Ideo non libera pro palatione ad Christum venit, quia verecundebatur propter passionem immundam se existimans: etenim apud legem multa immunditia æstimabatur hæc passio : propter hoc latet et occultatur. (*Chrysostomus.*)

In quo laudanda est ejus humilitas : quia non ad faciem accessit, sed retro, et indignam se judicavit pedes Domini tangere : et non plenitudinem vestimenti tetigit, sed tantum fimbriam, habuit enim Dominus fimbriam juxta legis præceptum. Pharisei etiam fimbrias habebant quas magnificabant, in quibus etiam spinas appendebant. Sed

fimbriæ Domini non habebant vulnerare, sed sanare. *Dicebat enim intra se : Quia si tetigero tantum vestimentum ejus : salva ero.* In quo fides ejus admiranda est, quia desperans de salute medicorum, in quos sua erogaverat, intellexit cœlestem adesse medicum, et in eo totam suam intentionem collocavit. (*Remigijs.*)

Sicut autem cum aliquis oculum lucernæ lucenti adhibet, aut igni spinas, statim operationem illorum experitur : sic quidem qui fidem affert potenti curare, statim curationem consequitur.

II. — Et statim Jesus in semetipso cognoscens virtutem, quæ exierat de illo, conversus ad turbam, aiebat : Quis tetigit vestimenta mea? (*Marc. V. 30.*) Negantibus autem omnibus, dixit Petrus, et qui cum illo erant. (*Luc. VIII. 45.*) Discipuli sui. (*Marc. V. 31.*) Præceptor, turbæ te comprimunt et affligunt. (*Luc. VIII. 45.*) Vides turbam complimentem te, et dicis : Quis me tetigit? (*Marc. V. 31.*)

Et dixit Jesus : Tetigit me aliquis, nam ego novi virtutem de me exiisse. (*Luc. VIII. 46.*) Et circumspiciebat videre, eam, quæ hoc fecerat. (*Marc. V. 32.*)

Audivit autem Dominus tacitas mulieris considerationes, et tacens liberavit tacen-

tem, passus sua sponte sanitatis rapinam : sed postea miraculum publicat. (*Græcus.*)

Primo enim solvit femineum metum, ne remorsum conscientiæ pateretur quasi surripiens gratiam; secundo corrigit eam, quia latere putaverat; tertio fidem ejus exprimit cunctis, ut et alii imitentur: proditque non minus miraculum retentione sanguinis, dum ostendit sibi cuncta patere. (*Chrysostomus.*)

Insuper principem synagogæ persuadebat indubitabiliter credere, quod a laqueis mortis eripiet filiam ejus. (*Cyrillus.*)

III. — Videns autem mulier, quia non latuit. (*Luc. VIII. 47.*) Timens et tremens, sciens quod factum esset in se, venit et procidit ante eum. (*Marc. V. 33.*)

Procidit ante pedes ejus. (*Luc. VIII. 47.*) Et dixit ei omnem veritatem. (*Marc. V. 33.*) Et ob quam causam tetigerit eum indicavit coram omni populo: et quemadmodum confestim sanata sit. (*Luc. VIII. 47.*) At Jesus conversus et videns eam dixit: Confide filia, fides tua te salvam fecit. (*Mat. IX. 22.*) Vade in pace. (*Marc. V. 34. — Luc. VIII. 48.*) Et esto sana a plaga tua. (*Marc. V. 34.*) Et salva facta est mulier ex illa hora. (*Mat. IX. 22.*)

Ob hoc autem Dominus non statim eam manifestaverat, ut ostenso quod omnia sibi liquent, faciat mulierem prædicare quod factum est, ut suspicione miraculum careat. (*Chrysostomus.*)

Eandem autem sanitatem quam nacta est mulier ex contactu, verbis confirmavit Salvator: *Filia fides tua, etc.* Id est: esto sana a tuo flagello: et sanat quidem primo per fidem animam, deinde vero corpus. (*Origenes.*)

Vocat autem filiam jam fidei causa sanata: fides enim gratiam adoptionis impendit. (*Titus.*)

HYDROPICUS.

MEDITATIO CXVI.

Christus hydropicum curat.

I. — Factum est cum intraret Jesus in domum cujusdam principis Phariseorum sabbato manducare panem, et ipsi observabant eum.

Et ecce homo quidam hydropicus erat ante illum. (*Luc. XIX. 1, 2.*)

Quamvis Dominus malitiam Phariseorum cognosceret, tamen eorum fiebat conviva, ut prodesset presentibus per verba et miracula.

Neglectis igitur Judæorum insidiis, liberat a morbo hydropicum : qui metu Pharisæorum remedia non postulabat propter sabbatum, sed solum adstabat, ut ex adspectu misertus ejus salvaret eum : quod Dominus cognoscens, non postulat ab eo si vellet salvus fieri : sed protinus eum sanavit. (*Cyrillus.*)

II. — Et respondens Jesus dixit ad legisperitos, et Pharisæos, dicens : Si licet sabbato curare?

At illi tacuerunt, ipse vero apprehensum sanavit eum, ac dimisit. (*Luc. XIV. 3, 4.*)

In sua autem interrogatione deridet eos, sicut amentes : Deo enim benedicente sabbato, ipsi prohibent operari bona in eo : dies autem quæ bonorum operam non admittit, maledicta est. (*Theophylactus.*)

III. — Et respondens ad illos dixit : Cujus vestrum asinus, aut bos in puteum cadet, et non continuo extrahet illum die sabbati?

Et non poterant ad hæc respondere illi. (*Luc. XIV. 5, 6.*)

In quo, sic observatores suos Pharisæos convincit, ut eosdem etiam avaritiæ condemnent, qui in liberatione animalis suæ

avaritiæ consulebant. Quanto ergo magis Christus hominem, qui multo melior est pecore, debuit liberare? (*Beda.*)

LEPROSI.

MEDITATIO CXVII.

Leprosus tactu sanatur a Christo.

I. — Cum descendisset de monte secutæ sunt eum turbæ multæ. (*Matth. VIII. 1.*) Et factum est, cum esset in una civitatum. (*Luc. V. 12.*) Venit ad eum leprosus. (*Marc. I. 40.*) Vir plenus lepra, et videns Jesum. (*Luc. V. 12.*) Adorabat eum. (*Matth. VIII. 2.*) Genu flexo. (*Marc. I. 40.*) Et procidens in faciem, rogavit eum, dicens : Domine, si vis, potes me mundare. (*Luc. V. 12.*)

Descendente Domino, hoc est inclinante se ad infirmitatem et impotentiam ceterorum, quando misertus est imperfectioni eorum, vel infirmitati. (*Origenes.*)

Demonstratur autem doctoribus ut in prædicatione sua sermonem habeant temperatum, et sicut viderint unumquemque capere posse, ita et verbum Dei annuntiant. (*Haymo.*)

Inter ceteros autem qui montem non ascenderant, et leprosus sursum ascendere non valebat, quasi peccatorum bajulans pondus : lepra enim peccatum animarum nostrarum. Ideo ergo Dominus de altitudine cœli, quasi de excelso monte descendit, ut lepram peccatorum nostrorum mundaret. (*Chrysostomus.*)

Sicut de cœlestibus montibus ad salvandos carnales descendente, venit ad eum leprosus et adorabat eum. Antequam peteret adorare cœpit, cultum ostendens. (*Origenes.*)

Quod in faciem procidit humilitatis est et pudoris, ut unusquisque, de vitæ suæ maculis erubescat : sed confessionem verecundia non repressit : ostendit vulnus, remedium postulavit dicens, *Domine si vis, etc.* De voluntate Domini non quasi pietatis incredulus dubitavit, sed quasi iniquitatis suæ conscius non præsumpsit. (*Ambrosius.*)

Addiscamus ex verbis leprosi corporalium infirmitatum medelam non quærere : sed divino beneplacito totum committere qui novit opportuna, et omnia iudicio disposuit. (*Titus.*)

II. — Jesus autem, misertus ejus, extendit manum suam : et tangens eum, ait illi : Volo : Mundare. (*Marc. I. 41.*) Et confestim mundata est lepra ejus.

(*Matth. VIII. 3.*) Confestim lepra discessit ab illo. (*Luc. V. 13.*) Et cum dixisset, statim discessit ab eo lepra, et mundatus est. (*Marc. I. 42.*)

Ideo tetigit, leprosum, ut probaret quia contaminari non poterat qui alios liberabat. Simulque illud mirabile quod eo sanavit genere quo fuerat obsecratus. *Si vis* inquit leprosus, *potes me mundare* : Volo inquit; ecce habes voluntatem : *Mundare*, et jam habes pietatis effectum. (*Beda.*)

Nihil medium inter opus Dei atque præceptum, quia in præcepto est opus "dixit enim et facta sunt" Psal. CXLVIII. (*Beda.*)

III. — Et comminatus est ei, statimque ejecit illum.

Et dicit ei : Vide, nemini dixeris. (*Marc. I. 43, 44.*) Ipse præcepit illi ut nemini diceret, sed, vade, ostende te sacerdoti, (Principi sacerdotum *Marc. I. 44.*) et offer, pro emundatione tua, (munus quod præcipit *Matth. VIII. 4.*) sicut præcepit Moyses, in testimonium illis. (*Luc. V. 14.*)

Tempus nondum est mea opera prædicare : tua non indigeo prædicatione. Per hoc autem docet nos, ex nostris operibus hono-

rem apud homines, pro retributione non quaerere. (*Chrysostomus.*)

Mittit autem eum ad sacerdotes, primum propter humilitatem, ut sacerdotibus deferre videretur; deinde ut videntes leprosum mundatum, si crederent Salvatori, salventur; si vero non crederent inexcusabiles fierent: et simul ne quod in eo sæpissime criminabantur, legem infringere videretur. (*Hieronymus.*)

iv. — At ille egressus cœpit prædicare, et diffamare sermonem. (*Marc. I. 45.*) Perambulabat autem magis sermo de illo. (*Luc. V. 15.*) Ita ut jam non posset manifeste introire in civitatem, sed foris in desertis locis esset, et conveniebant ad eum undique. (*Marc. I. 45.*)

Turbæ multæ ut audirent, et curarentur ab infirmitatibus suis.

Ipse autem sedebat in desertum et orabat. (*Luc. V. 15, 16.*)

Unius autem perfecta salvatio multas ad Dominum cogit turbas. Ut enim leprosus exterius se sanatum doceret, perceptum beneficium, etiam jussus non tacet. (*Beda.*)

Redemptor autem noster per diem miracula in urbibus exhibet, et ad orationis studium in nocte pernoctat: ut perfectis, videlicet prædicatoribus innuat quatenus

nec activam amore speculationis funditus deserant, nec contemplationis gaudia operationis nimietate contemnant; sed quieti contemplantes sorbeant quod occupati erga proximos loquentes profundant. (*Gregorius.*)

MEDITATIO CXVIII.

Decem leprosi mundantur,
unicus gratias agit.

i. — Factum est dum iret in Jerusalem, transibat per mediam Samariam, et Galilæam.

Et cum ingrederetur quoddam castellum, occurrerunt ei decem viri leprosi, qui steterunt a longe:

Et levaverunt vocem, dicentes: Jesu præceptor, miserere nostri. (*Luc. XIV. 11, 12, 13.*)

Conversabantur autem ad invicem, quia fecerat eos unanimes communitas passionis; et præstolabantur transitum Jesu, solliciti donec advenientem Christum viderent: qui steterunt a longe: eo quod lex Judæorum lepram immundam judicat, lex autem evangelica non externam sed internam asserit esse immundam. (*Titus.*)

Putabant enim quod Christus eos fastidiret ad modum aliorum. Sic ergo adstiterunt loco, sed facti sunt proximi deprecando "Prope enim est Dominus omnibus invocantibus eum in veritate." (*Psal. CXLV.*) (*Theophylactus.*)

II. — Quos ut vidit, dixit : Ite, ostendite vos sacerdotibus. Et factum est, dum irent, mundati sunt.

Unus autem ex illis, ut vidit quia mundatus est, regressus est, cum magna voce magnificans Deum.

Et cecidit in faciem suam ante pedes ejus, gratias agens : et hic erat Samaritanus. (*Luc. XVII. 14, 15, 16.*)

Hinc poterit quisquis conjicere quod nihil impedit quemquam placere Deo, etsi de genere profano processerit, dummodo bonum gerat propositum. Nullus etiam natus ex sanctis superbiat : novem enim, qui Israelitæ erant, ingrati fuerunt. (*Theophylactus.*)

III. — Respondens autem Jesus dixit : Nonne decem mundati sunt? et novem ubi sunt?

Non est inventus qui rediret, et daret gloriam Deo, nisi hic alienigena.

Et ait illi : Surge, vade : quia fides tua te salvum fecit. (*Luc. XVII. 17, 18, 19.*)

Ne fias ex novem ingratissimus; sed decimum imitare; etenim quamvis Samaritanus erat, alios tamen animi gratitudine exsuperabat. (*Greg. Nazianze. in sanctum lavacrum.*)

Si autem fides salvum fecit eum qui se ad agendas gratias inclinavit : ergo perfidia perdit eos qui de acceptis beneficiis Deo dare gloriam neglexerunt : quapropter fidem per humilitatem augeri debere, sicut in parabola superiori decernitur, ita hic ipsis rebus ostenditur. (*Beda.*)

MANCUS.

MEDITATIO CXIX.

Manco manum aridam Christus restituit.

I. — Factum est autem et in alio sabbato, ut intraret in synagogam, et doceret. (*Luc. VI. 6.*) Et ecce homo manum habens aridam. (*Matth. XII. 10.*) Erat ibi. (*Marc. III. 1.*) Et manus ejus dextra erat arida.

Observabant autem Scribæ, et Pharisei si in sabbato curaret. (*Luc. VI. 6, 7.*)

Et interrogabant eum dicentes : Si licet sabbatis curare? (*Matth. XII. 10.*)

Ut invenirent unde accusarent eum.
(*Luc. VI. 7.*)

Suspicientes quod rursus quosdam curaturus esset, interrogatione eum anticipant, ut cum respondisset licitum esse, sumerent occasionem illum jam accusandi tamquam transgressorem, et ita prohiberent et illum ne curaret, et alios qui propter sanitates fuissent credituri. Malebant enim suæ gentis homines morbis corrumpi, quam Christum glorificari. (*Euthymius in capit. 12. Matth.*)

Homo autem iste humanum genus significat in fecunditate boni operis arefactum, pro manu in primo parente ad pomum extensa, quam sanavit innocens manus in cruce extensa. (*Beda.*)

II. — Ipse vero sciebat cogitationes eorum : et ait homini qui habebat manum aridam : Surge, et sta in medium. Et surgens stetit.

Ait autem ad illos Jesus : Interrogo vos si licet sabbatis benefacere, animam salvam facere, an perdere? (*Luc. VI. 8, 9.*) At illi tacebant. (*Marc. III. 4.*) Ipse autem dixit illis : Quis erit ex vobis homo, qui habeat ovem unam, et si ceciderit hæc sabbatis in foveam, nonne tenebit, et levabit eam?

Quanto magis melior est homo ove?
Itaque licet sabbatis benefacere. (*Matth. XII. 11, 12.*)

Hic est mos adversarii : pascit in se doloris morbum aliorum præconiis : unde sequitur : *Surge et sta in medio* : ut forsitan incitaret ad pietatem crudelem Pharisæum, et ipsa passio flammas mitigaret livoris. (*Cyrillus.*)

Nimis est idonea quæstio (Domini). Nam si licet in sabbato benefacere, nec aliquid obstat ut laborantes a Deo misericordiam consequantur, desinas colligere adversus Christum calumniam : si autem non licet in sabbato benefacere, et lex prohibet animarum salutem, factus es legis accusator. Ipsam quoque sabbati sanctionem si velimus discutere, ad opus pietatis introductam fuisse reperiemus. Jussit enim in sabbato feriari : "Ut quiescat inquit, (*Deut. V.*) puer tuus et ancilla tua, bos tuus, et quodlibet pecus tuum." Qui vero bovis miseretur et ceterorum pecorum, quomodo non miserebitur hominis gravi morbo perplexi? (*Cyrillus.*)

III. — Et circumspiciens eos cum ira, contristatus super cæcitate cordis eorum, dixit homini : Extende manum tuam. (*Marc. III. 5.*) Et restituta est manus ejus. (*Luc. VI. 10.*) Sanitati sicut altera. (*Matth. XII. 13.*)

Et tu qui putas manum habere te sanam, cave ne avaritia vel sacrilegio contrahatur. Extende sæpius eam, ut proximum juves : ut viduæ præsidium feras : eripias injuria quem vides injuste contumeliæ subjacere : extende ad pauperem, qui te obsecrat, extende ad Dominum pro peccatis tuis; sic manus extenditur, sic sanatur. (*Ambrosius.*)

IV. — Ipsi autem repleti sunt insipientia, et colloquebantur ad invicem quidnam facerent Jesu. (*Luc. VI. II.*)

Cernis o Pharisæe, operantem divina, ac superna majestate liberantem languentes, et mortem portas ex livore. (*Cyrillus.*)

MORBIDUS.

MEDITATIO CXX.

Morbidus per 38 annos sabbato curatur.

1. — Erat quidam homo ibi (*ad Probaticam piscinam*) triginta et octo annos habens in infirmitate sua.

Hunc cum vidisset Jesus jacentem, et cognovisset quia jam multum tempus haberet, dicit ei : Vis sanus fieri? (*Joan. V. 5, 6.*)

Non confestim a principio sanavit; sed primum eum familiarem sibi fecit, per interrogationem futuræ fidei faciens viam. Non expetit fidem ut in cæcis fecit, quia hic nondum sciebat eum manifeste quis esset. Nam alii quidem ex aliis ejus virtutem cognoscentes, convenienter hæc audiebant; alii vero, nondum eum cognoscentes, sed per signa eum cognituri, post miracula requiruntur de fide. (*Chrysostomus.*)

II. — Respondit ei languidus : Domine hominem non habeo, ut cum turbata fuerit aqua, mittat me in piscinam : dum venio enim ego, alius ante me descendit.

Dicit ei Jesus : Surge : tolle grabatum tuum, et ambula.

Et statim sanus factus est homo ille : et sustulit grabatum suum, et ambulabat. Erat autem Sabbatum in die illo. (*Joan. V. 7, 8, 9.*)

Non autem turbatus est ad interrogationem, neque dixit, injuriari mihi venisti, quando interrogas si volo sanus fieri, sed mansuete respondet. Non noverat quis esset qui interrogabat, neque quod curaturus esset eum : opinabatur autem fortasse utilem sibi fore Christum ad mittendum eum in aquam. Sed Christus ostendit quod verbo omnia potest facere. (*Chrysostomus.*)

Heri in lecto decumbebas, derelictus et neglectus, nec habebas hominem, qui cum aqua turbata esset, te in piscinam mitteret, hodie invenisti hominem quidem et deum, seu potius deum hominem. (*Gregor. Nazianz. In Sancti. lavacrum.*)

III. — Dicebant ergo Judæi illi, qui sanatus fuerat : Sabbatum est, non licet tibi tollere grabatum tuum.

Respondit eis : Qui me sanum fecit, ille mihi dixit : Tolle grabatum tuum, et ambula.

Interrogaverunt eum : Quis est ille homo, qui dixit tibi : Tolle grabatum tuum, et ambula?

Is autem qui sanus fuerat effectus nesciebat quis esset. Jesus enim declinavit a turba constituta in loco. (*Joan. V. 10, 11, 12, 13.*)

Si quidem mediocri corde et humano ingenio consideremus hoc miraculum facientem, quod ad potestatem pertinet, non magnum aliquid fecit; et quod ad benignitatem, parum fecit. Tot jacebant, et unus curatus est, cum posset uno verbo omnes erigere. Quid ergo intelligendum est, nisi quia potestas illa et bonitas magis agebat quid animæ in factis ejus, pro salute sempiterna intelligerent, quam quid pro temporali salute corpora mererentur. (*Augustinus.*)

IV. — Postea invenit eum Jesus in templo, et dixit illi : Ecce sanus factus es : jam noli peccare, ne deterius tibi aliquid contingat.

Abiit ille homo, et nuntiavit Judæis quia Jesus esset, qui fecit eum sanum. (*Joan. V. 14, 15.*)

Dominus quidem Jesus et in turba eum videbat, et in templo. Ille autem languidus Jesum in turba non agnoscit, in templo agnoscit. (*Augustinus.*)

Quia si gratiam conditoris cognoscere volumus, et ad ejus visionem venire, fugienda est turba cogitationum et affectuum pravorum; declinanda sunt pravorum conventicula : fugiendum est ad templum, ut nosmetipsos templum Dei studeamus facere, quos Deus invisere et in quibus manere dignetur. (*Alcuinus.*)

Vide quod hic tanto tempore pro peccatis cruciabatur : non enim temporis mensura peccata judicantur, sed ipsa delictorum natura. Si autem hic non omnes pro peccatis torquentur, non confidamus : nihil enim nos hic pati pro peccatis, signum est majoris illic futuri supplicii. Non autem omnes ægritudines sunt ex peccatis, sed plures. Quædam enim et a pigritia fiunt, quædam propter probationem, sicut in Job. (*Chrysostomus.*)

MEDITATIO CXXI.

Christus factum istud a calumniis
Judæorum defendit.

i. — Propterea persequebantur Judæi
Jesum, quia hæc faciebat in sabbato.

Jesus autem respondit eis : Pater meus
usque modo operatur, et ego operor.

Propterea ergo magis quærebant eum
Judæi interficere : quia non solum solve-
bat sabbatum, sed et Patrem suum dice-
bat Deum, æqualem se faciens Deo.
(*Foan. V. 16, 17, 18.*)

Quod Dominus ait, *Pater meus usque
modo operatur*, continuationem quamdam
operis ejus, quæ universam creaturam con-
tinet atque administrat ostendit. Neque
enim sicut structuram ædium cum fabrica-
verit quis abscedit, atque illo cessante stat
opus ejus, ita mundus; vix ic̄tu oculi stare
potest, si ei Deus regimen suum subtraxerit.
(*Augustinus.*)

Hæc dicendo, quod ei esset æqualis vo-
luit intelligi; consequens esse ostendens ut
quoniam pater operatur, et Filius operetur :
quia Pater sine Filio non operatur. Ergo
non hic irascebantur quia patrem suum
dicebat Deum, sed quod longe alio modo
quam homines. (*Augustinus.*)

ii. — Respondit itaque Jesus, et dixit
eis :

Amen, amen dico vobis : non potest
Filius a se facere quidquam, nisi quod
viderit Patrem facientem : quæcumque
enim ille fecerit, hæc et Filius similiter
facit. (*Foan. V. 19.*)

Quid scandalizati estis quia Patrem
meum dixi Deum, et quia æqualem me feci
Deo. Ita sum æqualis, ut ille me genuerit,
non ut ille a me, sed ego ab illo sim. Filio
hoc est esse quod posse. Quia ergo substan-
tia Filii de Patre est, ideo potentia Filii
de Patre est : quia ergo Filius non est a se :
ideo non potest a se. Sic ergo *non potest
Filius a se facere quidquam, nisi quod vi-
derit Patrem facientem* : quia videre Filii
hoc est natum esse de Patre : non alia visio
est ejus et alia substantia ejus : totum quod
est, de Patre est. (*Augustinus.*)

iii. — Pater enim diligit Filium, et
omnia demonstrat ei quæ ipse facit : et
majora his demonstrabit opera, ut vos
miremini.

Sicut enim Pater suscitatur mortuos et
vivificat : sic et Filius quos vult, vivificat.

Neque enim Pater judicat quemquam :
sed omne iudicium dedit Filio.

Ut omnes honorificent Filium, sicut honorificant Patrem : Qui non honorificat Filium non honorificat Patrem qui misit illum. (*Joan. V. 20, 21, 22, 23.*)

Vide quomodo Verbum Christi mentem nostram huc atque illuc ducit, et uno carnis loco remanere non sinit; ut versando exerceat, exercendo mundet, mundando capaces factos impleat. Paulo enim ante dicebat, quia demonstrat Pater Filio quidquid facit. Videbam quasi Patrem facientem, et Filium expectantem : modo rursus video Filium facientem, Patrem vacantem. (*Augustinus.*)

Conclusa igitur sunt omnia adversum hæretici furoris ingenia. Filius est, quia a se nihil facit : Deus est, quia quæcumque Pater facit et ipse eadem facit : unum sunt quia exæquantur in honore; non est Pater ipse quia missus est. (*Hilarius.*)

iv. — Amen, amen dico vobis, quia qui verbum meum audit, et credit ei qui misit me, habet vitam æternam, et in iudicium non venit, sed transit a morte ad vitam. (*Joan. V. 24.*)

Videmus autem homines amatores præsentis vitæ temporalis ac finiendæ, sic pro illa laborare ut quando veniat mortis metus, quid possunt faciant non ut auferant, sed ut

differant mortem. Si ergo tanto labore, tanta cura agitur ut aliquantulum plus vivatur : Quomodo agendum est ut semper vivatur? Et si prudentes dicuntur qui omnibus modis agunt, ut differant mortem et vivant paucos dies; quam stulti sunt qui sic vivunt ut perdant æternum diem. (*Augustinus.*)

MORTUI RESUSCITATI.

MEDITATIO CXXII.

Jairus Christum deprecatur pro filia sua moribunda.

I.—Ecce venit vir cui nomen Jairus. (*Luc. VIII. 41.*) de Archisynagogis. (*Marc. V. 22.*) Et ipse princeps synagogæ erat. (*Luc. VIII. 41.*) Et videns Jesum proci-dit ad pedes ejus. (*Marc. V. 22.*) — Et adorabat eum. (*Mat. IX. 18.*) Rogans eum ut intraret in domum ejus.

Quia unica filia erat ei fere annorum duodecim, et hæc moriebatur. (*Luc. VIII. 41, 42.*)

Accessit autem non aliquis infirmorum, sed princeps synagogæ, ut magis obturarentur Judæorum ora. Accessit autem ad Christum causa necessitatis : urget enim

aliquando dolor ad agendum ea quæ decent, secundum illud (*Psal. XXXI.*)⁴⁴ In camo et freno maxillas eorum constringe qui non approximant ad te ²⁹ (*Titus.*)

Luctus magnus, quia puella unigenita, et duodecim annorum; quando incipit esse flos ætatis. (*Chrysostomus.*)

II. — Et deprecabatur eum multum, dicens: Quoniam filia mea in extremis est, veni, impone manum super eam, ut salva sit, et vivat. (*Marc. V. 23.*)

Domine, filia mea modo defuncta est: sed veni, impone manum tuam super eam, et vivet. (*Mat. IX. 18.*)

Vide autem (*Jairi*) grossitiem. Duo enim expetit a Christo: et accedere ipsum, et manum imponere. Hoc etiam Syrius ille Naaman a Propheta expetebat. Etenim et visu indigent et sensibilibus rebus qui grossitius dispositi sunt. (*Chrysostomus.*)

III. — Et surgens Jesus sequebatur eum, et discipuli ejus. (*Matth. IX. 19.*) Abiit cum illo, et sequebatur eum turba multa, et comprimebant eum. (*Marc. V. 24.*)

Miranda est autem pariter atque imitanda Domini humilitas et mansuetudo: nam mox ut rogatus est, rogantem cœpit sequi.

Hic subditos et praelatos pariter instruxit: subditis exemplum obedientiæ reliquit: praelatis vero instantiam et sollicitudinem docendi demonstravit: ut quotiescumque audierint aliquem mortuum in anima, statim adesse studeant. (*Chrysostomus.*)

MEDITATIO CXXIII.

Filia Jairi nuntiatur mortua:
Christus eam resuscitat.

I. — Venit quidam ad principem synagogæ, dicens ei: Quia mortua est filia tua, noli vexare illum. (*Luc. VIII. 49.*) — *Marcus etiam plures venisse scribit.* Veniunt ab Archisynagogo, dicentes: Quia filia tua mortua est: quid ultra vexas Magistrum? (*Marc. V. 35.*)

Jesus autem audito verbo (hoc *Luc.*) quod dicebatur, ait archisynagogo (patri puellæ. — *Luc.*)

Noli timere: tantummodo crede (*Marc. V. 36.*) et salva erit. (*Luc. VIII. 50.*)

Fidem Dominus exigit ab invocantibus eum, non quia indiget adminiculo aliorum: ipse namque et Dominus et largitor est fidei: sed ne videretur ex acceptione perso-

narum sua dona conferre, ostendit quod creditibus favet, ne sine fide accipiant beneficia, et ea per infidelitatem aboleant : vult enim benefaciens durare gratiam, et sanans inconcussum permanere remedium. (*Augustinus.*)

II. — Cum venisset Jesus in domum principis. (*Mat. IX. 23.*)

Non permisit intrare secum quemquam nisi Petrum, et Jacobum et Joannem (fratrem Jacobi *Marc. V. 37*), et patrem et matrem puellæ.

Flebant autem omnes, et plangebant illam. (*Luc. VIII. 51, 52.*)

Cum vidisset tibicines et turbam tumultuantem. (*Mat. IX. 23.*)

Et flentes, et ejulantes multum, ingressus, ait illis : Quid turbamini, et ploratis? (*Marc. V. 38, 39.*)

Nolite flere. (*Luc. VIII. 52.*)

Recedite : non est enim mortua puella, sed dormit. Et deridebant eum (*Matth. IX. 24.*) — (*Marc. V. 40.*) scientes quod mortua esset. (*Luc. VIII. 53.*)

Non humilis Christus ad ostentationem voluit aliquid operari. (*Theophylactus.*)

DA hoc etiam illud nota, quod deflentes exclusit a domo, et indignos ostendit hujus

visione. Quod si tunc exclusit, multo magis nunc : tunc enim nondum patuerat in somnum mortem fuisse conversam. Nullus ergo de cetero se contemnat, injuriam inferens Christi victoriæ, qui superavit mortem, et eam in somnum convertit. (*Chrysostom.*)

Hominibus quidem (puella) mortua erat, qui suscitare nequiverant; Deo dormiebat in cujus dispositione et anima vivebat, et caro resuscitanda quiescebat. Unde mos apud Christianos obtinuit ut mortui, qui resurrecturi non dubitantur, dormientes vocentur. (*Beda.*)

III. — Et cum ejecta esset turba intravit. (*Mat. IX. 25.*)

Ipse vero, ejectis omnibus assumit patrem, et matrem puellæ, et qui secum erant, et ingreditur ubi puella erat jacens.

Et tenens manum puellæ, ait illi : Talitha cumi, quod est interpretatum. — Puella (tibi dico) surge. (*Marc. V. 40, 41.*) Et reversus est spiritus ejus, et surrexit continuo. (*Luc. VIII. 55.*)

Et ambulabat : erat autem annorum duodecim. (*Marc. V. 49.*) Et jussit illi dari manducare. (*Luc. VIII. 55.*)

Non autem erant digni ut viderent mysterium resurgentis qui resuscitantem indignis contumeliis irridebant. (*Hieronimus.*)

Tenens autem Dominus manum puellæ sanavit eam : beatus enim si cujus manus sapientia teneat, inducat in penetralia sua, jubeat manducare : panis enim cœlestis est Dei verbum : inde et illa sapientia quæ Dei corporis et sanguinis altaria replevit alimentis " Venite inquit (*Prov. IV. 5.*) edite panes meos, et bibite vinum quod miscui vobis." (*Ambrosius.*)

iv. — Obstupuerunt (parentes ejus *Luc. VIII. 56*) stupore magno.

Et præcepit illis vehementer ut nemo id sciret. (*Marc. V. 42, 43.*) Ne alicui dicerent quod factum erat. (*Luc. VIII. 56.*)

Et exiit fama hæc in universam terram illam. (*Matth. IX. 26.*)

Stupefactos miraculo et pene clamantes parentes cohibet ne factum prædicent : ostendens quod largitor bonorum est, non autem cupidus gloriæ; datque totum, nihil recipiens : qui vero venatur operum gloriam aliquid quidem exhibuit, aliquid vero recepit. (*Græcus.*)

MEDITATIO CXXIV.

Filius unius viduæ mortuus
suscitatur a Christo.

I. — Et factum est : deinceps ibat in civitatem quæ vocatur Naïm : et ibant cum eo discipuli ejus, et turba copiosa.

Cum autem appropinquaret portæ civitatis, ecce defunctus efferebatur filius unicus matris suæ : et hæc vidua erat : et turba civitatis multa cum illa. (*Luc. VII. 11, 12.*)

Mira Dominus miris annectit ; et supra quidem accersitus occurrit, hic vero non vocatus accedit. (*Cyrillus.*)

Divino autem nutu multa turba Dominum comitatur ut multi essent testes tanti miraculi. (*Beda.*)

Ærumnæ molem brevibus verbis explicuit. Mater vidua erat, et non sperabat ultra filios procreare : non habebat in quem adspectum dirigeret vice defuncti : hunc solum lactaverat, solus aderat alacritatis causa in domo : quicquid matri dulce ac pretiosum, hic solus exstiterat. (*Gregorius Nyssenus.*)

II. — Quam cum vidisset Dominus, misericordia motus super eam, dixit illi : Noli flere.

Et accessit et tetigit loculum, (hi autem qui portabant steterunt). Et ait : Adolescens, tibi dico, surge.

Et resedit qui erat mortuus, et cœpit loqui. Et dedit illum matri suæ. (*Luc. VII. 13, 14, 15.*)

Miseranda passio, et ad fletum et lacrymas potens provocaret, unde : *Quam cum vidisset Dominus, misericordia motus, etc. (Cyrillus.)*

Quasi dicat : Desiste quasi mortuum flere, quem mox vivum resurgere videbis. (*Beda.*)

Ideo autem non solo verbo peragit miraculum, sed et feretrum tangit, ut cognoscas efficax esse sacrum Christi corpus ad humanam salutem. (*Cyrillus.*)

III. — Accepit autem omnes timor : et magnificabant Deum, dicentes : Quia propheta magnus surrexit in nobis : et quia Deus visitavit plebem suam.

Et exiit hic sermo in universam Judæam de eo, et in omnem circa regionem.

Et nuntiaverunt Joanni discipuli ejus de omnibus his. (*Luc. VII. 16, 17, 18.*)

Idoneum est dicere, quod septem resurrectiones ante dominicam narrantur : qua-

rum prima est filii Sareptanæ, secunda filii Sunamitis, tertia quæ facta est in reliquiis Elisei, quarta quæ facta est in Naim, quinta filiæ Archisynagogi, sexta Lazari, septima in Christi passione, multa namque corpora sanctorum surrexerunt; octava est Christi, qui expers mortis remansit ulterius, in signum quod communis resurrectio, quæ futura est in octava ætate non tollitur morte, sed indissolubilis permanebit. (*Ambrosius.*)

MEDITATIO CXXV.

Lazarus ante quatrduanum mortuus vitæ restituitur.

Vide meditationes lxiv, lxv, lxvi, lxvii, lxviii, lxix.

I. — Erat autem quidam languens Lazarus a Bethania, de castello Mariæ et Marthæ sororis ejus. (*Joan. XI. 1.*)

Miserunt ergo sorores ejus ad eum, dicentes : Domine, ecce quem amas infirmatur.

Audiens autem Jesus dixit eis : Infirmitas hæc non est ad mortem, sed pro gloria Dei, ut glorificetur Filius Dei per eam. (*Joan. XI. 3, 4.*)